

Perusturvan toimialan talouden toteutuminen ja toimintakertomus vuodelta 2020

PETUR 28.04.2021 § 26
508/02.02.00/2020

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupunginvaltuustoa on informoitava talousarvion toteutumisesta siten, että talousarvion seurantatehtävät ovat mahdollisia. Lautakuntia ja hallitusta on informoitava vähintään ensimmäisen ja toisen vuosikolmanneksen jälkeen sekä tilikauden kokonaistuloksen valmistumisen jälkeen.

Kaupunginvaltuusto on 9.12.2019 § 84 vuoden 2020 talousarviossa hyväksynyt toimialoille tehtäväkohtaiset ja hankekohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Kaupunginvaltuusto on myös päättänyt, että vuoden 2020 talousarviomäärärahat ovat sitovia vastuualueetasolla nettomääräisinä sekä investoinnit ovat sitovia kohteittain.

Perusturvan toimialan vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 70,2 milj. euroa ja toimintatuottoja arvioitiin kertyvän 8,8 milj. euroa, toimintakate oli 61,3 milj. euroa.

Kuntouttavan työtoiminnan tuottaminen siirtyi 1.4.2020 alkaen sosiaalityön vastuualueelta keskushallinnon työllisyyspalveluihin. Kaupunginvaltuuston 30.3.2020 § 5 päätöksellä sosiaalityön vastuualueen 33432 kustannuspaikan käyttämättömät kuntouttavan työtoiminnan määrärahat 150 400 euroa (netto) siirrettiin työllisyyspalveluihin.

Lisäksi kaupunginvaltuuston 7.9.2020 § 41 päätöksellä keskitetty palkankorotusvaraus 0,51 % kohdennettiin vastuualueiden henkilöstökuluihin. Perusturvan toimialan palkankorotusvaraus oli yhteensä 137 800 euroa.

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 7.12.2020 § 73 perusturvan hallintoon 1 400 000 euron, terveystalouden vastuualueelle 274 000 euron, sosiaalityön vastuualueelle 1 500 000 euron ja arjen tuen vastuualueelle 1 300 000 euron lisämäärärahan. Em. määrärahasiirtojen ja lisämäärärahan jälkeen perusturvan toimialan toimintakate oli 66,0 milj. euroa.

Kokonaisuutena perusturvan toimialan alkuperäiseen talousarvion toimintakate ylittyi noin 5,0 milj. euroa (tot.108,1 %) ja lisämääräraha huomioiden 0,3 milj. euroa (tot.100,5 %). Alkuperäisen talousarvion henkilöstökulut ylittyivät 0,7 milj. euroa, palvelujen ostot 3,7 milj., tarvikekulut 0,5 milj. euroa sekä avustukset ja muut toimintakulut 0,1 milj. euroa.

Covid-19 pandemiasta aiheutuvia kustannuksia kirjattiin perusturvan hallintoon avatuille kustannuspaikoille lähes 2,0 milj. euroa. Henkilöstökulujen osuus oli 0,6 milj. ja muiden toimintakulujen 1,3

milj. euroa. Suojamateriaalien ja testien kulut olivat 0,1 milj. euroa. Pandemian alkuvaiheen koronakustannuksia sisältyy myös arjen tuen ja terveystalvelujen vastuualueiden toimintakuluihin.

Perusturvan hallinnon vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion toimintakate oli 0,7 milj. euroa ja se ylittyi 2,0 milj. euroa (tot. 403,7 %). Kaupunginvaltuuston talousarvioon myöntämän lisämäärärahan ja muiden talousarviomuutosten jälkeen yht. 1,7 milj. euroa jälkeen ylitys oli 0,3 milj. euroa (tot.112,8 %).

Perusturvan hallintoon vuonna 2020 perustetuille kustannuspaikoille kirjattiin perusturvan kaikilta vastuualueilta syntyneet koronakustannukset sekä yksityisille sosiaali- ja terveystalvelun tuottajille toimitetut suojamateriaalit ja testit. Koronakustannuksia kertyi yhteensä noin 2,0 milj. euroa.

Koronatilanteen kehittyminen ja siitä aiheutuvien kustannusten arvioiminen oli kuluneen vuoden aikana erittäin haasteellista, joten talousarvion määrärahat ylittivät lisämäärärahasta huolimatta.

Terveystalvelujen vastuualueen vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 38,7 milj. euroa, toimintatuottoihin 2,3 milj. euroa ja toimintakate oli 36,3 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston myöntämä lisämääräraha 274 000 euroa huomioiden toimintakate oli 36,6 milj. euroa.

Terveystalvelujen alkuperäisen talousarvion toimintakulut ylittivät 0,2 milj. euroa (tot.100,6 %). Toimintatuottoja kertyi 0,1 milj. euroa arvioitua vähemmän (tot. 93,3 %). Toteutunut toimintakate oli 36,7 milj. euroa (tot.101,1 %) ja lisämääräraha huomioiden toimintakate ylittyi noin 67 000 euroa (tot.100,2 %).

Talousarvion määrärahat alittuivat laboratorio- ja röntgenpalvelujen ostopalvelujen osalta noin 0,2 milj. euroa sekä suun terveydenhuollon ja mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta yhteensä noin 0,1 milj. euroa.

Koronan vuoksi avohoitotalveluihin perustetusta epidemiavastaanotosta johtuen vastaanottotalvelujen talousarvion määrärahat ylittivät 0,3 milj. euroa. Koronatilanne vaikutti myös terveystalvelukeskussairaalan 0,1 milj. euron talousarviomäärärahan ylitykseen.

Suun terveydenhuollon, terveystalvelukeskussairaalan ja vastaanottotalvelujen asiakasmaksutuottoja kertyi lähes 0,3 milj. euroa arvioitua vähemmän. Hoitotalvelutuottoja muille kunnille ja kuntayhtymille myydyistä terveydenhuollon palveluista kertyi 0,1 milj. arvioitua enemmän.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin jäsenkuntia laskutettiin erikoissairaanhoidosta (sairaanhoitopiiriltä tai sen kautta ostettavista palveluista, sairaankuljetuksesta sekä ensihoidosta) kuukausittain ennalta sovitulla kiinteällä maksulla. Lisäksi erikoissairaanhoidon eläke-

vastuista laskutettiin 83 000 euroa. Erikoissairaanhoidon talousarvioon varatut määrärahat olivat 22,9 milj. euroa ja toteutuma 22,9 milj. euroa (tot.100,0 %).

Sosiaalityön vastualueen vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 4,3 milj. euroa ja toimintatuottoihin 0,4 milj. euroa. Toimintakate oli 3,9 milj. euroa ja kaupunginvaltuuston myöntämä lisämääräraha 1,5 milj. euroa huomioiden 5,3 milj. euroa.

Sosiaalityön alkuperäisen vuoden 2020 talousarvion toimintakulut ylittyivät 1,4 milj. euroa ja lisätalousarvion jälkeen ylitys oli 0,1 milj. euroa (tot. 102,3 %). Toimintakatteen toteutuma oli 5,4 milj. euroa ja lisämääräraha huomioiden ylitys oli 80 000 euroa (tot.101,5 %).

Lastensuojelun laitoshoidon ja perhekuntoutuksen lisämäärärahalla korjatun talousarviomäärärahan ylitys oli noin 0,1 milj. euroa. Lastensuojelun laitoshoidon kustannusten kasvu ja perhekuntoutuksen tarpeen ja käytön kasvu vaikuttivat merkittävästi määrärahan ylittymiseen.

Etuuskäsittelyn (täydentävä ja ennaltaehkäisevä toimeentulotuki) talousarvion määrärahat riittivät. Kotouttamisen palveluihin saatiin ELY-keskuksen avustuksia hieman arvoitua enemmän.

Arjen tuen vastualueen vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 26,4 milj. euroa. Toimintatuottoja arvioitiin kertyvän 6,1 milj. euroa ja toimintakate oli 20,3 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston myöntämän lisämäärärahan 1,4 milj. euroa toimintakate oli 21,6 milj. euroa.

Vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion toimintakulut ylittyivät 1,3 milj. euroa ja lisämääräraha huomioiden toimintakulut ylittyivät noin 0,1 milj. euroa (tot.100,4 %). Toimintatuottoja kertyi 0,2 milj. enemmän kuin talousarvioon oli arvioitu (tot.104,0 %). Toimintakatteen toteutuma oli 21,4 milj. euroa ja lisämääräraha huomioiden se alittui 144 000 euroa (tot. 99,3 %).

Lisämääräraha huomioiden vammaisten laitospalvelujen ja asumispalvelujen sekä perhehoidon talousarvion määrärahat ylittyivät noin 0,1 milj. euroa. Talousarvion määrärahat ylittyivät myös psykiatristen hoitokotipalvelujen sekä vanhusten kotihoidon ja asumispalvelujen ostopalvelujen osalta yhteensä noin 0,1 milj. euroa. Määrärahat alittuivat kotihoidon ja toimintakyvyn tuen osalta yhteensä noin 0,3 milj. euroa.

Asiakkaiden lisääntyneen palvelutarpeen vuoksi vammaisten asumispalveluissa ja perhehoidossa sijoitustarpeet kasvoivat ja tästä johtuen talousarvion määrärahat eivät riittäneet.

Toimintakyvyn tuen tulosalueella Mintaken ja Dynamon toiminnat jouduttiin koronan vuoksi osaksi vuotta 2020 sulkemaan ja seniorikeskusten toiminta lopetettiin 13.3.2020 alkaen koko vuodeksi,

talousarvion määrärahat alittuivat noin 0,2 milj. euroa. Kotihoidossa asiakasmaksutuottoja kertyi 0,1 milj. arvoitua enemmän.

Perusturvan toimialan vuoden 2020 toiminnasta ja taloudesta on laadittu laajempi ja suppeampi toimintakertomus. Taloushallinnon ohjeen mukaan kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavan toimintakertomuksen tulee olla tiivis yhteenvedo vuodelta 2020 toiminnasta ja taloudesta. Suppeampi toimintakertomus on toimitettu taloushallintoon helmikuussa 2021.

Laajempi toimintakertomus on esityslistan liitteenä. Toimintakertomus sisältää toiminnan ja talouden yhteenvedon lisäksi perusturvan vastuualueille vuodelle 2020 laaditut tuloskortit, joissa on selvitykset asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Esityslistan liitteenä on myös raportti vuoden 2020 talousarvion toteutumisesta koko toimialan, vastuualueiden ja tulosalueiden osalta.

Valmistelija	Perusturvajohtaja Saara Kuusela, puh. 040 579 4573
Esittelijä	Perusturvajohtaja Saara Kuusela, puh. 040 579 4573
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2020 talouden toteutumisen ja toimintakertomuksen.
Päätös	Hyväksyttiin.

- - - - -

Merkittiin pöytäkirjaan, että ylilääkäri Keijo Lukkarinen, sosiaalityön johtaja Raija Kojo ja arjen tuen palvelujohtaja Saara Paananen olivat kokouksessa asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian esittelyn aikana.

- - - - -